

TERUGKOMSTSESSIE

Talensensibilisering

Programma

- 1 Talensensibilisering: uitwisselen
- 2 TS binnen de krachtige leeromgeving?
- 3 TS binnen het traject?
- 4 Aan de slag - enkele ideeën
- 5 Hoe naar team?

Wat is talensensibilisering?

- Wat is talensensibilisering?
 - Wat heb je uitgeprobeerd?
 - Wat heb je meegenomen?
 - Wat is blijven hangen, maar kan je nog niet meteen integreren?

Een mogelijke definitie

Conceptueel kader van TS in de Vlaamse klaspraktijk

Definitie

‘Talensensibilisering staat voor het gevoelig maken voor en bewust maken van het bestaan van een veelheid aan talen, en daaraan onderliggend culturen en referentiekaders, in onze wereld en, dichterbij, in de eigen schoolomgeving...’ (rapport, p. 101)

Of in andere talen...

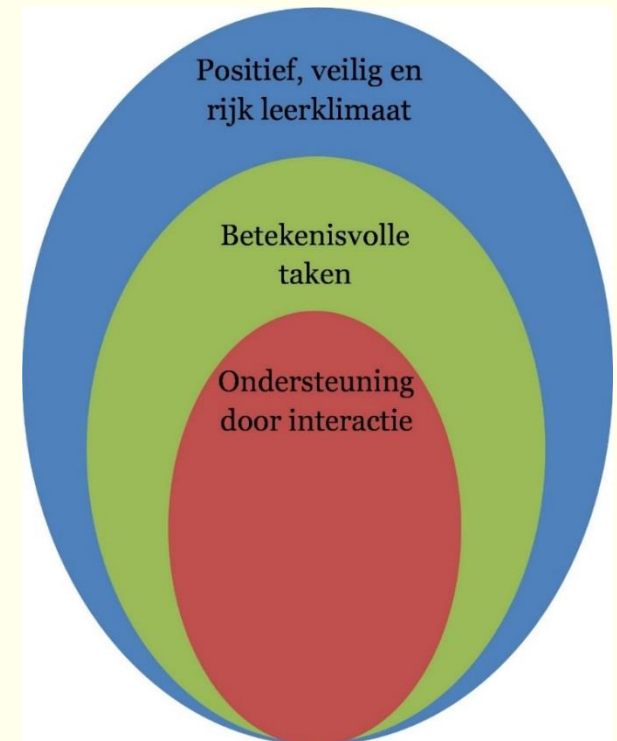
- Éveil aux langues
- Language awareness
- Begegnung mit Sprachen

Wat is talensensibilisering niet?

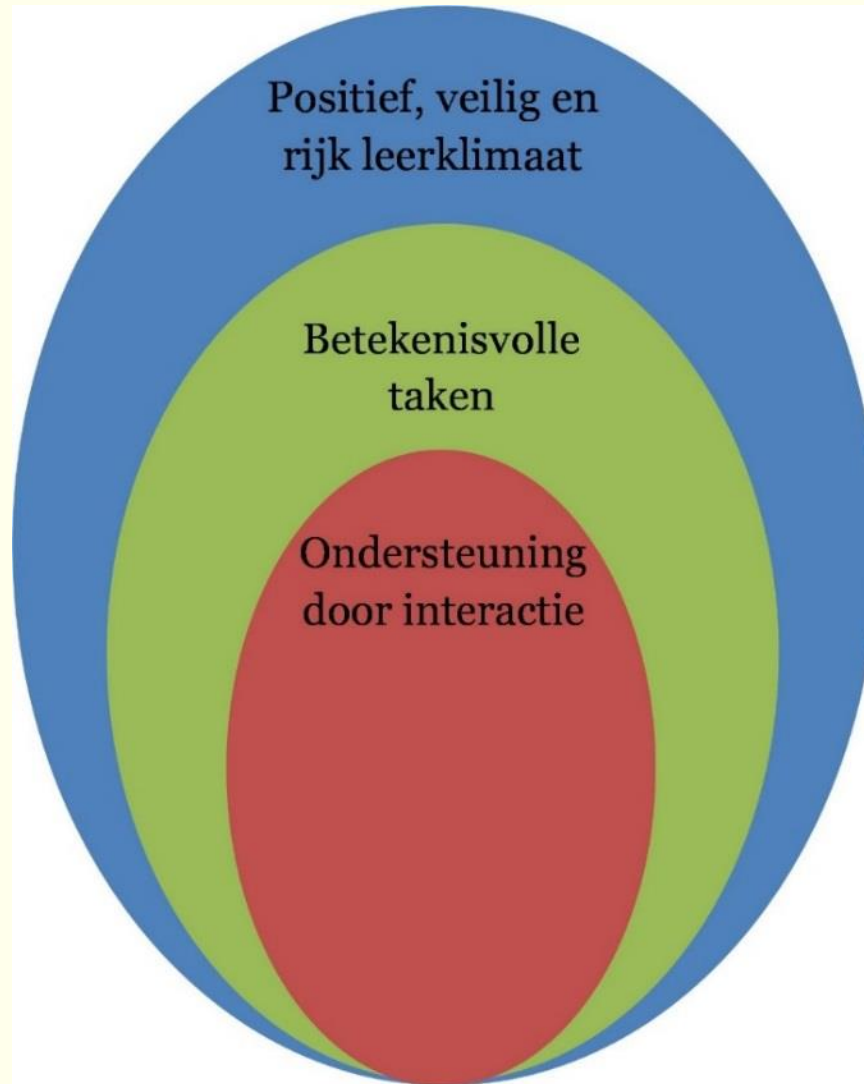
- Geen taalinitiatie of vreemdetalenonderwijs
 - TS: Betrekking op veelheid aan talen (niet beperkt tot de talen die op school worden geleerd en gebruikt)
- Geen tweetalig of meertalig onderwijs
 - TS staat niet voor leren *in* talen, maar voor leren *over* talen
- Geen functioneel gebruik van thuistalen
 - TS benut thuistalen niet om te lezen, niet om informatie te vinden, elkaar te helpen, niet om te brainstormen

Kadering van het project

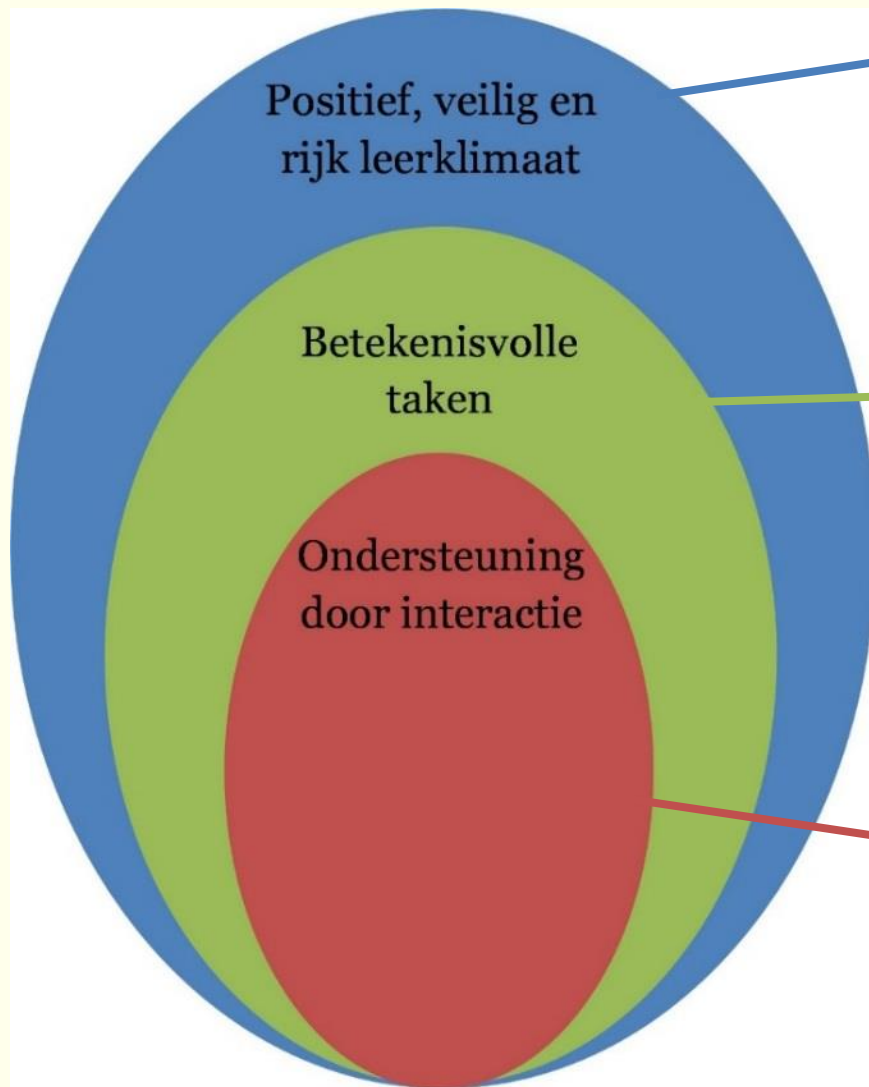
- Stad Mechelen wil aan scholen de kans geven om een krachtig taalbeleid uit te werken
- Samen werken aan een krachtige leeromgeving!

De krachtige leeromgeving

Verschillende invalshoeken

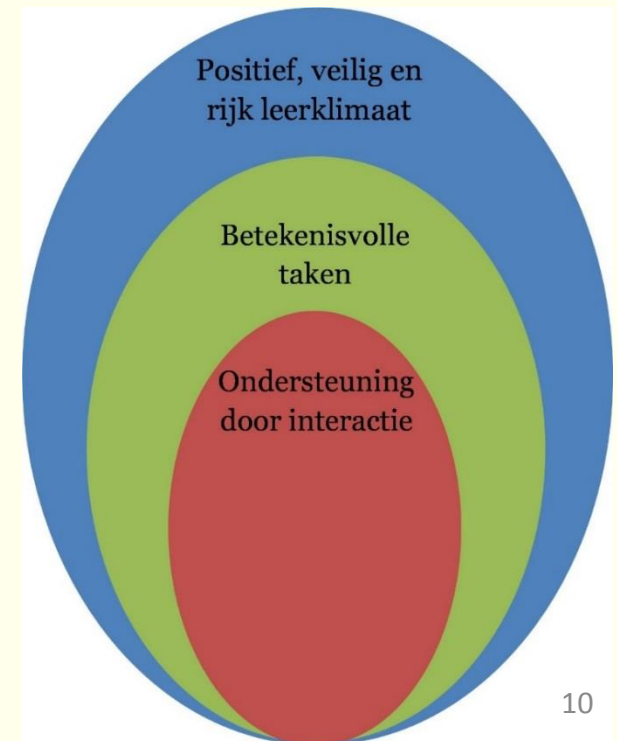
Talensensibilisering

Interactieve werkvormen

Leerkrachtstijlen

Voorwaarden tot slagen van talensensibilisering:

- Mooi ingebed binnen een krachtige leeromgeving met functionele taken, bv. Lettermonster

Kadering van het project

■ Nascholingstraject 2015 – 2017

Professionalisering taalbeleidsteams

- Werksessies voor leerkrachten
- Basisopleiding taalbeleidsexpert (TBE)

Implementatie van het taalbeleid

- Vaardigheidstraining rond coaching
- Schooloverstijgende procesbegeleiding
- Schoolspecifieke begeleidingen

Wie is wie?

- Dienst onderwijsondersteuning Mechelen
 - Opdrachtgever van het traject
- Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO)
 - Inhoudelijk vormgever van het traject
 - Inhoudelijke en procesbegeleiding op de scholen
- Partners bij uitwerking van het traject
 - Pedagogische begeleidingsdiensten
 - Muzes vzw (kinderklanken)
 - Prisma

Pijler 1: professionalisering taalbeleidsteams

■ Schooljaar 2015 – 2016: werken op 2 niveaus

1) Praktijkgerichte werksessies voor leerkrachten:

- Leerkrachtstijl KO + terugkomsessie
- Leerkrachtstijl LO + terugkomsessie
- Talensensibilisering (KO+LO) + terugkomsessie
- Ondersteuning en differentiatie (LO) + terugkomsessie

Pijler 1: professionalisering taalbeleidsteams

■ Schooljaar 2015 – 2016: werken op 2 niveaus

2) Basisopleiding taalbeleidsexpert (zes sessies)

over: nood bepalen, focus kiezen,
taalbeleidsteam samenstellen, visie op
taalvaardigheidsonderwijs, taalbeleidsplan
opstellen, acties evalueren, samen leren,
vasthouden van vernieuwingen...

+ **schooloverstijgende intervisie** om te reflecteren
over de concrete opstart van een taalbeleid op
school

Pijler 2: implementatie van het taalbeleid

■ Schooljaar 2016 – 2017:

- Drie **vaardigheidstrainingen rond coaching** voor taalbeleidsteams (competenties en vaardigheden van de coach, coachen van individuele leerkrachten, weerstand...)
- Eén **schooloverstijgende bijeenkomst** voor taalbeleidsteams om uit te wisselen over het proces
- **Schoolspecifieke ondersteuning (x4) en begeleiding op afstand (x1)**

Aan de slag!

- Talensensibilisering in de praktijk:
 - Geplande activiteiten
 - Ongeplande activiteiten

Inspiratie gezocht!

Geplande activiteiten

- Bepaal de doelgroep
- Kies een thema:
 - Moederdag/Vaderdag
 - Zomer/Vakantie
 - Dieren
 - Dino's
 - Voertuigen/wieltjes
 - Kokerellen
 - ...
- Kijk naar je rugzak: wat vond je nog moeilijk?
Probeer dit te integreren.

Moederdag/vaderdag

- Aanspreekwoorden voor 'mama en papa'
 - [Filmpje oma en opa](#)
 - [Versje](#)
- Welke talen spreek je het liefst met mama en papa? Waarom? Welke talen met anderen?
- Verhaaltjes over mama en papa in verschillende talen aanbieden
- Winkelhoek: producten ivm mama en papa /opschriften?
- Welke talen spreken je mama en papa? Aanduiden op kaart?

Zomer

- Postkaarten met postzegels met ander alfabet?
- Welke taal spreken ze op je favoriete vakantiebestemming? Hoe klinkt die taal?
- Opschriften op zomerspullen: zonnemelk, ...
- Slogans in reisgidsen: sun, beach, ...
- Vakantiefoto's bekijken (opschriften?)
- Namen voor eten

Dieren

- Dierengeluiden in andere talen?
- Namen voor dieren? (> filmpje Finse dieren)
- Woorden voor verschillende dieren in verschillende talen vergelijken
 - Gatto-kat-chat-cat
- Old Mc Donald

Dino's

- Oorsprong van namen voor dino's achterhalen

Voertuigen/wieltjes

- Namen voor voertuigen vergelijken
- Boekjes in verschillende talen
- *Cars*: bliksem Mc Queen,...
- Nummerplaten
- Geluiden van voertuigen (sirenes) in verschillende talen

Kokerellen

- Woorden op winkelproducten vergelijken
- Ouders die komen koken in hun eigen taal
- Namen voor pasta's: spaghetti, macaroni, fusilli...

In dagelijkse rituelen

- Begroeten 's ochtends
- Liedjes zingen
- Aftellen tot het rustig wordt
- Klaspop

Aan de slag met ouders

- <https://www.youtube.com/watch?v=l1p-o7GDW0g&list=PL7D32C84111ABB3F5>
- [Kersturdu](#)
- [Reactie papa](#)

Ongeplande activiteiten

- Inspelen als het moment zich aandient
 - [Monkey](#)
 - Cornflakes
 - Filmpje dieren (alleen Spaans)
 - Jommeke –os
 - Twee en een half uur ipv drie uur
 - Is Chinees moeilijk?
 - Begeleider

Hoe naar je team?

- Wat kan je met de input uit deze sessie doen naar je team toe? Wissel uit in groep.
- Is TS iets voor je school? Waarom wel of niet?
- Hoe? Ondersteuning: Wat hebben jullie leerkrachten nodig om aan TS te kunnen doen?

Aan de slag met het team!

- Mogelijke manieren om aan de slag te gaan met je team:
 - Samen definitie opbouwen (conceptual change)
 - Vertrekken vanuit effecten
 - Vertrekken vanuit concrete acties (> visie)
 - Vertrekken vanuit krachtige leeromgeving
 - ...

Inspirerend materiaal

- Een rapport: *'t Is goe, juf, die spreekt mijn taal!*
gratis downloaden via www.cteno.be
- Een praktijkboekje over TS in de klas en in taalbeleid op school:
Is die taal van ver of van hier?
in 2012 uitgegeven bij Acco
- Lesmateriaal
 - Activiteiten voor TS: gratis via www.delathoogvoortalen.be
 - Talen op een kier, uitgeverij Plantyn
- Verslag van het implementatietraject incl. tips en kijkwijzer voor leerkrachten
gratis via [nieuwsbrief](#) van het CTO

Evaluatie

Contact

Centrum voor Taal en Onderwijs - KU Leuven

Blijde Inkomststraat 7 bus 3319

3000 Leuven

www.cteno.be -

Karen Torfs

016 32 06 93

Karen.Torfs@kuleuven.be